

กระทู้ถามที่ ๖๐๐ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๙

เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการปล่อยสัตว์น้ำต่างถิ่น (Alien Species) ลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

เนื่องด้วยปัจจุบันยังปรากฏพฤติกรรมการปล่อยสัตว์น้ำเพื่อทำบุญในหลายพื้นที่ของประเทศ โดยสัตว์น้ำที่ถูกนำมาปล่อยจำนวนมากไม่น้อยเป็นสัตว์น้ำต่างถิ่น (Alien Species) หรือสัตว์น้ำที่ไม่ใช่ชนิดพื้นถิ่นของประเทศไทย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ แหล่งน้ำธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพในระยะยาว หนึ่งในกรณีที่ถูกกล่าวถึงอย่างต่อเนื่อง คือ ปลาดุกบิ๊กอุย ซึ่งเป็นปลาน้ำจืดลูกผสมระหว่างปลาดุกแอฟริกันกับปลาดุกอุยไทย ไม่ได้เกิดขึ้นตามธรรมชาติ แต่เกิดจากการเพาะพันธุ์เพื่อการเกษตรและการบริโภค ที่ผ่านมามีการนำปลานี้ไปปล่อยในแหล่งน้ำธรรมชาติจำนวนมาก เนื่องจากหาซื้อได้ง่ายและมีราคาถูก ทั้งที่การปล่อยสัตว์น้ำต่างถิ่นอาจส่งผลกระทบต่อสัตว์น้ำพื้นถิ่น การแข่งขันด้านอาหารและสมดุลของระบบนิเวศ ทั้งนี้ แม้ปัจจุบันจะมีกฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการนำเข้า เพาะเลี้ยง และปล่อยสัตว์น้ำบางชนิด แต่ประชาชนจำนวนมากยังขาดความเข้าใจว่าการทำบุญปล่อยสัตว์น้ำ หากเป็นการปล่อยสัตว์น้ำต่างถิ่นหรือสัตว์น้ำที่ไม่เหมาะสม อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อธรรมชาติ และอาจไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการทำบุญที่แท้จริง จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีแนวทางในการป้องกันและควบคุมการปล่อยสัตว์น้ำต่างถิ่น (Alien Species) หรือสัตว์น้ำที่อาจกระทบต่อระบบนิเวศลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ รวมถึงมีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมง มีแผนร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจกับวัด พระสงฆ์ และประชาชน เกี่ยวกับการทำบุญปล่อยสัตว์น้ำอย่างถูกต้องและไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีแนวทางกำหนดบัญชีสัตว์น้ำที่ไม่ควรปล่อยลงสู่ธรรมชาติ และส่งเสริมทางเลือกในการทำบุญที่ไม่สร้างผลกระทบต่อระบบนิเวศอย่างไร ขอทราบรายละเอียด ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
นฤมาศ เปี่ยมบัณฑิต
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
จังหวัดชลบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๖๐๐ ร.

ของ นางนฤมาศ เปี่ยมบัณฑิต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน จังหวัดชลบุรี
เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการปล่อยสัตว์น้ำต่างถิ่น (Alien Species)
ลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ

ข้าพเจ้า นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีแนวทางในการป้องกันและควบคุมการปล่อยสัตว์น้ำต่างถิ่น (Alien Species) หรือสัตว์น้ำที่อาจกระทบต่อระบบนิเวศลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ รวมถึงมีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมงได้ดำเนินการควบคุม ป้องกัน ตั้งแต่การอนุญาต
ให้นำเข้า ดังนี้

๑. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการออกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง
กำหนดชนิดสัตว์น้ำที่ห้ามนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งต้องดำเนินการ
ขออนุญาตนำเข้าตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. กรมประมงแต่งตั้งคณะกรรมการด้านความหลากหลายและด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ
ของกรมประมงเพื่อพิจารณาให้ความเห็นในการพิจารณาการขออนุญาตนำเข้าสัตว์น้ำต่างถิ่นมีชีวิต
และขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำประกาศกรมประมง เรื่อง กำหนดชนิดสัตว์น้ำต่างถิ่นที่ไม่ได้มีถิ่นกำเนิด
ในประเทศไทยที่ต้องได้รับความเห็นชอบให้นำเข้าจากคณะกรรมการด้านความหลากหลายและด้าน
ความปลอดภัยทางชีวภาพของกรมประมง พ.ศ.

๓. กรณีได้รับอนุญาตให้นำเข้าสัตว์น้ำต่างถิ่นมีชีวิตต้องดำเนินการตามเงื่อนไขและกฎหมาย
ที่กำหนด หากฝ่าฝืนมีโทษตามมาตรา ๑๔๔ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘
และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดนำสัตว์น้ำไปปล่อย หรือทำให้เกิดการหลุดรอดลงในที่จับสัตว์น้ำ ต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ในกรณีที่การกระทำผิดดังกล่าว
ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสัตว์น้ำและระบบนิเวศในที่จับสัตว์น้ำนั้น ให้ผู้กระทำความผิดชดเชยค่าใช้จ่าย
ในการกำจัดสัตว์น้ำนั้นให้แก่รัฐตามจำนวนที่รัฐได้ใช้จ่ายไป

คำถามข้อที่ ๒

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมง มีแผนร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจกับวัด พระสงฆ์ และประชาชน เกี่ยวกับการทำบุญปล่อยสัตว์น้ำ อย่างถูกต้องและไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๒

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมง ขอเรียนว่า กรมประมงดำเนินการจัดทำแผนประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการห้ามปล่อยปลาตุ๊กตาสวย (ปลาดุกบิ๊กอุย) ปลากดเกราะ (ปลาซัคเกอร์) และสัตว์น้ำต่างถิ่นชนิดอื่น ๆ ลงในแหล่งน้ำธรรมชาติ และส่งหนังสือกรมประมง ที่ กษ ๐๕๐๐.๕/๖๑๒๕ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๙ ขอความอนุเคราะห์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติในการประชาสัมพันธ์ให้กับหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับพระภิกษุสงฆ์ พุทธศาสนิกชน เรื่อง การปล่อยปลาทำบุญอย่างถูกต้อง และกรมประมงได้ดำเนินการมอบหมายหน่วยงานในสังกัดดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการปล่อยปลาทำบุญอย่างถูกต้องด้วย

คำถามข้อที่ ๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีแนวทางกำหนดบัญชีสัตว์น้ำที่ไม่ควรปล่อยลงสู่ธรรมชาติ และส่งเสริมทางเลือกในการทำบุญที่ไม่สร้างผลกระทบต่อระบบนิเวศอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมง ขอเรียนว่า กรมประมงได้จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในการปล่อยปลาให้ถูกต้อง เผยแพร่ผ่านทางสื่อออนไลน์และประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น สถานีวิทยุชุมชนในแต่ละพื้นที่ การให้สัมภาษณ์ผ่านสื่อ เป็นต้น และขอความอนุเคราะห์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติประชาสัมพันธ์ให้กับหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อสร้างการรับรู้ต่อไป